

ИРИТЕЛ а.д. БЕОГРАД
Београд, Батајнички пут 23

ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ЗА 2014. ГОДИНУ

БЕОГРАД
19. јун 2014. године

Табела Т1 План прихода и расхода (у хиљадама динара)

Приходи	530.344
Расходи	513.211
Лична примања у доходовним организационим јединицама	209.678
Лична примања пратећих служби	65.668
Директни трошкови у доходовним организационим јединицама	169.012
Директни трошкови пратећих служби	14.420
Заједнички расходи	54.433
Добитак пре опорезивања	17.133

Пословна политика ИРИТЕЛ а.д. БЕОГРАД за 2014. годину

1. Увод

Услови пословања се већ више година неповољне и огледају се у томе што су инвестиционе активности наших дугогодишњих купаца у области телекомуникација смањене и у погледу испоруке наших система и области инжењеринга.

У 2014. години се планирају финансијски резултати на нивоу резултата планираних за 2013. годину. План за 2013. годину је значајно премашен, посебно у области оптичких система преноса, али није реално очекивати да се тако повећан обим пословања понови и у 2014. години. Планира се укупан приход од 530,3 милиона динара (у 2013. години је остварено 644,3 милиона динара), а уз планиране расходе од 513,2 милиона динара, очекује се добитак од око 17,1 милион динара.

2. Основне смернице пословне политике у 2014. години

Како се тржиште веома брзо засити са новим производима, изузетно је важно непрекидно радити на развоју и апликацијама нових производа које тржиште тражи и остати активно присутан код свих садашњих партнера. Паралелно са тим морају се појачавати активности на иностраном тржишту и остварити нови контакти са свим потенцијалним купцима наших производа и услуга на домаћем тржишту. И у области развоја и у области инжењеринга треба активно истраживати тржиште, и у складу са потребама и могућностима пласмана ширити своје активности увођењем нових производа и услуга.

Телеком Србија и Војска Србије остају најзначајнији партнери, али потребно је остварити контакте са што већим бројем потенцијалних купаца, посебно у иностранству.

Рационално пословање, уз константно држање свих трошкова на ниском нивоу је и даље приоритет у пословању. Потребно је смањи-

ти и оптимизовати трошкове набавке репроматеријала и режијске трошкове. Као и до сада, политику исплате личних примања треба прилагођавати пословним резултатима, тако да се стимулишу успешне организационе јединице. Неопходно је све кадровске ресурсе оптимално користити, и у том смислу континуално треба преиспитивати целокупну организацију фирме (доходовне јединице, службе) и оптимизовати је. При томе, треба водити рачуна и о старосној структури запослених и постепено подмалађивати кадар.

3. Извод из финансијског плана ИРИТЕЛ-а за 2014. годину

У табелама Т.1 до Т.5 дат је извод из финансијског плана за 2014. годину.

Основни план (табела Т.1) указује да се планира укупан приход од 530,3 милиона динара, расходи од 513,2 милиона динара, а добит од 17,1 милион динара.

Табела Т.2 показује структуру прихода по купцима.

У табели Т.3 дата је структура планираних прихода, расхода и добити по организационим јединицама. Како је у Сектору за оптичке системе преноса у 2013. години остварен изузетно велики приход, у овом сектору се за 2014. годину планира значајно мањи приход од оствареног претходне године. Са друге стране, у Сектору за радио комуникације је у 2013. години дошло до великог подбачаја у реализацији планираних прихода, тако да се у овом сектору за 2014. годину планира значајно повећање прихода у односу на приходе остварене претходне године. У осталим организационим јединицама се планирају приходи на нивоу остварених у 2013. години. Одговарајућим смањењем и контролом свих расхода планира се остварење добити на нивоу ИРИТЕЛ-а, као и у свим организационим јединицама, осим у Сектору за пратеће програме, коме припадају Одељење за технологију и Одељење за комутацију. Ова два одељења не остварују довољно прихода да би остварили позитивно пословање.

Да би се обезбедило стабилно и позитивно пословање ИРИТЕЛ-а неопходно је непрестано пратити реализацију ове

Табела Т2 Структура прихода по купцима
(у хиљадама динара)

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИ ОПЕРАТЕРИ	323.883	61,1%
ДРЖАВНИ ОРГАНИ	138.683	26,1%
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА	15.200	2,9%
ОСТАЛИ	52.578	9,9%
УКУПНО	530.344	100,0%

пословне политике и предузимати све потребне мере у случају одступања од ње. Ово остаје основни и стални задатак руководства ИРИТЕЛ-а.

У табели Т.4 дата је структура расхода по врстама, а у табели Т.5 структура планираних инвестиционих улагања у укупном износу од 49,8 милиона динара. Највећи део ових средстава односи се на производну опрему, као и на развојну и мерну опрему везану за реализацију развоја. Највећу појединачну инвестицију представља улагање у нову линију за SMD монтажу. Планирано је и улагање у стамбене кредите за запослене, али коришћење тих средстава, као и средстава за сва друга улагања ће директно зависити од остваривања пословне политике и ликвидности, и биће под сталном контролом.

Табела Т3 Структура прихода, расхода и добити по организационим јединицама (у хиљадама динара)

		Приходи	Расходи	Добит
ЦСП	Центар за системе преноса	363.807	346.797	17.010
	<i>ОСП Сектор за оптичке системе преноса</i>	<i>263.508</i>	<i>254.396</i>	<i>9.112</i>
	<i>ПСП Сектор за приступне системе преноса</i>	<i>54.416</i>	<i>50.706</i>	<i>3.710</i>
	<i>СПр Сектор производње</i>	<i>45.596</i>	<i>41.408</i>	<i>4.188</i>
СЕЕ	Сектор енергетске електронике	51.004	48.424	2.580
СРК	Сектор за радио комуникације	108.363	104.092	4.271
СПП	Сектор за пратеће програме	5.429	13.232	-7.803
СТЗ	Стара зграда	1.741	666	1.075
	УКУПНО	530.344	513.211	17.133

4. Оцена реалности прихода

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИ ОПЕРАТЕРИ: 61,1% учешћа у укупном приходу. Значајно мање него што је реализовано у 2013. години због очекивног смањења поруџбина од стране Телекома Србија, планиран приход се може оценити као изванредан.

ДРЖАВНИ ОРГАНИ: 26,1% учешћа у укупном приходу, значајно повећање у односу на претходну годину због очекиваног повећања поруџбина од стране Министарства одбране, највећим делом изванредан приход.

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА: 2,9% учешћа у укупном приходу, на нивоу прихода из претходне године, изванредан приход.

Остали: 9,9% учешћа у укупном приходу, у овој групи је већи број купаца, највећом делом изванредан приход, великим делом везан за Сектор производње.

Табела Т4 Структура расхода
(у хиљадама динара)

Лична примања	251.583
Материјал за производњу	121.007
Остали материјал	4.290
Гориво и енергија	10.460
Производне услуге	57.219
Амортизација	11.729
Ауторски и уговори о делу	5.068
Службена путовања и остали лични расходи	17.882
Остали расходи	33.973
УКУПНО	513.211

**Табела Т5 Планирана инвестициона улагања
(у хиљадама динара)**

Рачунарска опрема	1.040
Развојна и мерна опрема	3.100
Производна опрема	30.300
Аутомобили	2.500
Инвестиционо одржавање зграде	3.900
Стамбени кредити	9.000
УКУПНО	49.840

5. Коментар планова организационих јединица

5.1 Центар за системе преноса

План пословања у 2014. години заснован је на очекиваним наруџбинама наших уређаја и система од Телеком-а и државних институција, наруџбинама од корисника из иностранства као и од очекиваних активности монтаже електронских склопова за кориснике ван ИРИТЕЛ-а.

Активности ЦСП груписане су:

1. Развој, производња и инжењеринг ОСП
2. Развој, производња и инжењеринг ПСП
3. Монтажа електронских склопова
 - 3.1 За потребе ИРИТЕЛ-а
 - 3.2 За кориснике ван ИРИТЕЛ-а

Пласман наших уређаја и система тесно је везан и са активностима пројектовања и монтаже наших испоручених производа. Организација тих послова и праћење финансијских резултата остварује се кроз активности сектора ОСП и ПСП.

План услуге монтаже електронских склопова за 2014. годину се заснива на наставку и унапређењу сарадње са корисницима који већ користе наше услуге, као и успостављање сарадње са новим клијентима. Очекује се даљи раст у пословима услужне монта-

же и комплетног екипирања уређаја са монтираним склоповима. Планира се проширење производног погона, увођењем нових машина за аутоматску монтажу и повећањем броја радних места.

При овоме планирани приход је: 72,43% - сектор ОСП, 14,96% - сектор ПСП, 12,53% - сектор производње СПр и 0,08% заједнички приход

Планирани приход у 2014. години (363,8 милиона динара) је мањи од оствареног у 2013. (износи приближно 84,6%) уз мању планирану добит у односу на реализовану у претходној години (23%) зато што су најављене смањене набавке од стране највећег купца Телекома Србија.

Опредељење да је основа рада ЦСП – сопствени развој и производња, неопходно је подржати одговарајућим наведеним активностима:

- Налажење нових тржишта за наше постојеће уређаје и системе (како код нас тако и у иностранству). Ово посебно важи за уређаје који могу бити потребни државним институцијама,
- Развој нових уређаја и система према актуелним трендовима развоја телекомуникација,
- Развој нових уређаја прилагођених очекиваним потребама или по наруџбинама,
- Смањењу производних и продајних цена наших постојећих и будућих производа рационализацијом трошкова производње,
- Повећаном присуству код ТЕЛЕКОМ-а и државних институција (као базе наших развојних и производних активности),
- Приказивању наших производних могућности за монтажу електронских склопова и екипирање уређаја.

Планиране активности у ЦСП у 2014. и надаље потребно је пратити и одговарајућим инвестицијама у кадрове и опрему.

1. У сва три сектора предвиђено је (и урачунато) запошљавање нових људи, које ће бити праћено и оптимизацијом кадровских ресурса на нивоу центра.

2. За кредитирање кадровских станова предviђена су одговарајућа средства

3. За набавку развојне и производне опреме планирана су средства

Реализација свих планираних инвестиција повезана је са текућом реализацијом послова и финансијским резултатима.

5.1.1 Сектор за оптичке системе преноса

Као и ранијих година активности Сектора за оптичке системе преноса ће се одвијати у три главна правца, сопствени развој нових уређаја, сопствена производња и учешће на пројектима код Министарства за науку:

- Производња и испорука опреме, пројектне документације и радова на монтажи и пуштању у рад уређаја из нове серије *OTP10G* као један од најважнијих стратешких и комерцијалних циљева ИРИТЕЛ-а. Највећи део опреме биће испоручен Телекому Србија и за потребе државних институција.
- Главне развојне активности ће и даље бити усмерене ка стварању нових функција и јединица за платформу *OTP10G* за протоке до *40x10 Gbit/s*, и софтвера за управљање на нивоу мреже ових уређаја (NMS) .
- Код Министарства за просвету и науку у оквиру новог циклуса 2011-2014., као четврта година истраживања, наставља се рад на два пројекта. Први, који се односи на *OTN/DWDM/ROADM* платформу *10/40/100 Gbit/s* ће имати за циљ практичну верификацију платформе *OTP10G IRITEL*, а други који се односи на развој модела брзих рутера у сарадњи са ЕТФ Београд ће имати за циљ верификацију појединих функција.

На финансијском плану, планира се приход од око 263 милиона динара, што је мање од оствареног прихода у 2013. години за око трећину. Планира се мања добит него у претходној години, али треба рећи да се у овај план ушло опрезно на бази прелиминарно најављених поруџбина од стране главног купца Телекома Србија, а које могу да буду и нешто веће.

За реализацију производних и развојних активности је

неопходна оптимизација кадровских ресурса у ЦСП као и пријем једног или више приправника (сарадника).

5.1.2 Сектор за приступне системе преноса

Основне активности у Сектору ПСП (Приступни системи преноса) у 2014. години ће се одвијати у два правца:

- производња, испорука и монтажа *FSM4* уређаја, флексибилних мултиплексера и конвертора интерфејса
- нови развој.

Планом пословања за 2014. годину су предviђени приходи од продаје уређаја специјалним корисницима и Телекому Србија. Такође је предviђен приход од контрола, пуштања у рад уређаја и израде пројеката изведеног објекта. Планиран је и приход од извозних активности.

Планирани приход у Сектору ПСП за 2014. годину је 54,4 милиона динара, а расход 50,7 милиона динара. Планирана добит је 3,7 милиона динара.

Што се тиче развојних активности у 2014. години, радићемо на следећим уређајима:

- *FLT* - флексибилни линијски терминал – завршетак развоја
- *PZTO* - пројекат заштите телекомуникационих окана – завршетак развоја и тестирање код корисника (Телеком Србија)
- *GMC* - Gigabit Media Converter - тестирање код корисника (Телеком Србија)
- *IPAN* - VDSL2 и VoIP приступни уређај - тестирање код корисника (Телеком Србија)
- *SMH, SUH* - управљиви и неуправљиви *switch* са 20 интерфејса: 8xFE PoE + 8xFE + 2-4xFX – завршетак развоја
- *IDVR* - систем за централизоване видеонадзор

5.1.3 Сектор производње

Поред производње сопствених уређаја и система, Сектор производње у значајној мери врши услуге монтаже електронских склопова и уређаја за екстерне кориснике из Србије и других земаља.

План услуге монтаже електронских склопова за кориснике ван ИРИТЕЛ-а за 2014. годину заснива се на наставку и унапређењу сарадње са корисницима који већ користе наше услуге, на нивоу обима производње оствареног у претходној години.

Планирана је значајна инвестиција у опрему за нову производну линију за SMD монтажу електронских склопова и у опрему за сито штампу, да би се створили неопходни технолошки услови за монтажу нових типова компонената и система и за повећање обима производње за екстерне купце.

Планирани приход и добит у Сектору СПр за 2014. годину су на нивоу оставарених у претходној години.

5.2 Сектор за енергетску електронику

Планом пословања за 2014. годину је предвиђено да Сектор за енергетску електронику оствари приход од 51,0 милион динара, што је око 10% мање него што је релизовано у 2013. години. Смањење је последица застоја у тестирању завршених прототипова мобилних телекомуникационих центара у ТОЦ-у. Овакав план представља програмску и финансијску стабилизацију програма енергетске електронике у ИРИТЕЛ-у.

Око 39% прихода се планира од продаје и инсталације система за Војску Србије, која је постала доминантан купац у области енергетске електронике. Уређаји који се примењују у електродистрибуцијама треба да обезбеде око 29% прихода одељења, а послови за Телеком Србије око 16%. Планиран је наставак изградње система за даљински надзор уређаја у Телекому Српске, што треба да донесе 5% прихода.

Део прихода од око 5% се остварује кроз реализацију пројеката код Министарства науке, а остатак прихода (око 6%) од различитих уређаја за напајање за потребе већег броја купаца.

У области енергетске електронике, за коју постоји перспективно тржиште, треба уложити велике напоре да би се обезбедио пласман и код већ постојећих купаца, посебно Телекома Србија, и код нових, као што су Електродистрибуције, Радиодифузни центар Црне Горе и друге компаније, посебно у иностранству.

5.3 Сектор за радиокомуникације

Као и у последње три године очекивано је и даље смањење прихода у области услуга инжењеринга у целини. На пословима инжењеринга је планиран реалан приход од око 30,6 милиона динара, што би представљало смањење од око 1,1 милион динара у односу на 2013. годину. Евентуално повећање прихода у области инжењеринга је могуће уколико дође до новог инвестиционог циклуса код мобилних оператера, услед увођења LTE технологије, чиме би се повећао предвиђени обим посла и прихода у домену пројектовања и инсталације опреме, као и могућност пласмана радио-релејне опреме произвођача SIAE, са којим ИРИТЕЛ планира заједнички наступ на домаћем тржишту.

Имајући у виду стање у домену инжењеринг услуга, оријентација Сектора је у последње четири године поново усмерена на развојне и производне задатке. Ово је резултирало низом развојних задатака који су уговорени или ће са високом извесношћу бити уговорени у току 2014. године. Наведени развојни и производни наменски пројекти, засновани на софтверски дефинисаном радију обухватају:

1. Модернизацију радара старе технологије, петогодишњи постојећи уговор чије се анексирање и проширење обима посла очекује у току другог квартала 2014. године, након што је прототип модернизованог система успешно усвојен у наоружање и војну опрему Војске Србије;

2. Развој нове генерације радио-опреме за заштиту конвоја и личности, нов уговор чије се потписивање очекује у току другог квартала 2014. године;

3. Развој вишеканалног ВХФ/УХФ пријемника и антенског разделника, нов уговор чије се потписивање очекује у току другог квартала 2014. године;

За све наведене програме корисник је обезбедио средства у буџету за 2014. годину. Нов приступ Војске Србије проблему интелектуалне својине, заснован на принципу ројалитија, отвара могућност заједничког наступа ИРИТЕЛ-а и његових коопераната

на наведеним пословима и на иностраним тржиштима.

На пројекту софтверски дефинисаног радија код Министарства просвете и науке је планиран приход од око 9 милиона динара, са извесним продужењем трајања пројекта и на 2015. годину.

Планом пословања Сектора за радио-комуникације у 2014. години је предвиђен приход од 108,4 милиона динара и добит од око 4,3 милиона динара. За његово спровођење су неопходни:

1. Одржање постојећих кадровских ресурса, стимулисање кључних сарадника и прилагођавање кадровске структуре планираним пословима;
2. Измена кадровске структуре, пријем нових младих истраживача;
3. Изузетно брижљиво трошење средстава за услуге подизвођача и спољних сарадника, као и за набавку материјала, модула и уређаја;
4. Комерцијализација свих наменских програма, проширење тржишта, диверсификација купаца;

5.4 Сектор за пратеће програме

После прерастања *Одељења за енергетску електронику* у сектор, од почетка 2014. године Сектор за пратеће програме има нову структуру коју чине *Одељење за технологију* и *Одељење за комутације*.

Одељење за технологије: У одељењу за технологије планирани приход везан је искључиво за пројекат који финансира Министарство за науку. Овај приход није довољан да поред личних доходака покрије и трошкове режије у овом одељењу.

Одељење за комутације: У одељењу за комутације се планира само приход од израде пројеката који су започети у претходној години.

Како није могуће остварити довољан приход за позитивно пословање овог сектора планирано је да Сектор за пратеће програме оствари губитак од 7,8 милиона динара.

6. Закључак

У 2014. години очекују се тешки услови пословања, зато ИРИТЕЛ-ов план пословања предвиђа остваривање прихода и добити на нивоу који је нижи од оствареног у претходној години. Овакав план представља план континуитета позитивног и успешног пословања. Да би се план остварио, али и да би се поставиле чврсте основе за наредне године, потребно је ставити нагласак на наступ и пласман производа и услуга на иностраном тржишту, на ширење асортимана производа и услуга, као и на подмлађивање кадра. Са друге стране, рационализација пословања и смањење свих трошкова који нису у директној вези са повећањем продаје остаје трајан задатак.

Надзорни одбор

Мр Лазар Трпковић, дипл. инж.

Председник

Љубомир Дамјановић, дипл. инж.

Проф. др Жељко Ђуровић, дипл. инж.

Проф. др Мирослав Дукић, дипл. инж.

Мр Јанко Пешић, дипл. инж.

Извршни одбор

Генерални директор и председник Извршног одбора

Драган Ковачевић, дипл.инж.

Извршни директори

Љубомир Филипов, дипл. инж.

Предраг Мићовић, дипл. инж.

Мр Томислав Шух, дипл. инж.

Др Младен Милеуснић, дипл. инж.

Мр Нинко Радивојевић, дипл. инж.

Финансијски руководилац

Нада Медић, дипл. ецц.

Ревизор

“Привредни саветник - ревизија”

Београд

ИРИТЕЛ а.д. БЕОГРАД

Батајнички пут 23, 11080 Београд, Србија

Матични број друштва: 07026617, Број решења уписа у судски регистар: БД 665

Генерални директор (011) 3073 515, Служба продаје и маркетинга (011) 3073 555

Маркетинг (011) 3073 544, Централа (011) 3073 400, Факс (011) 3073434

E-mail: info@iritel.com

<http://www.iritel.com>